

V Bruseli 20. februára 2023
(OR. en)

5220/23

COHOM 8
COPS 11
CONUN 6
COASI 1
MAMA 7
COEST 11
COAFR 5
DEVGEN 5
CFSP/PESC 31

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	20. februára 2023
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN pre ľudské práva v roku 2023

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN pre ľudské práva v roku 2023, ktoré Rada schválila na 3 932. zasadnutí 20. februára 2023.

Závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN pre ľudské práva v roku 2023

1. V roku 2023 si pripomíname **75. výročie prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv**. EÚ opätovne potvrdzuje svoj jednoznačný záväzok rešpektovať, chrániť a uplatňovať všetky ľudské práva a brániť ich univerzálnosť. EÚ je jednotná ako neochvejný podporovateľ systému OSN pre ľudské práva a bude naďalej aktívne presadzovať, obhajovať a podporovať všetky ľudské práva ako prioritu svojej vonkajšej činnosti. Zasadzuje sa za silnú a efektívnu OSN, ktorá bude schopná reagovať na výzvy 21. storočia, podporuje správu generálneho tajomníka OSN s názvom Náš spoločný program a vyzýva na primerané financovanie systému OSN pre ľudské práva. V duchu Viedenskej deklarácie a akčného programu prijatého pred 30 rokmi EÚ opätovne potvrdzuje, že ľudské práva, či už občianske, kultúrne, hospodárske, politické, alebo sociálne, sú **všeobecné, nedeliteľné, vzájomne závislé a vzájomne prepojené**. Naďalej vyzýva na ratifikáciu a vykonávanie Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach a ďalších dohôd o ľudských právach čo najväčším počtom štátov.
2. EÚ víta vymenovanie nového **vysokého komisára OSN pre ľudské práva**, dôrazne podporuje jeho mandát a vyzýva všetky štáty, aby rešpektovali jeho nezávislosť, plne spolupracovali s vysokým komisárom a jeho úradom a zároveň zabezpečili primerané financovanie. Zdôrazňuje význam práce, ktorú vykonáva úrad vysokého komisára v teréne s cieľom pomôcť štátom posilniť ich vnútroštátny rámec pre ľudské práva. Vyzýva všetky štáty, aby sa v plnej miere angažovali v systéme ľudských práv vrátane Rady pre ľudské práva a osobitných postupov a ďalších držiteľov mandátu, a to tak tematických, ako aj špecifických pre jednotlivé krajiny, orgánov zriadených zmluvami a všeobecného pravidelného preskúmania.

3. EÚ bude naďalej **spolupracovať so všetkými regiónmi sveta**, v dobrej viere sa usilovať o zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv, predchádzať porušovaniu a zneužívaniu ľudských práv a ukončovať ho a vyvodzovať zodpovednosť voči zodpovedným osobám. Zaväzuje sa spolupracovať s členmi OSN s cieľom zdôrazniť, že dodržiavanie ľudských práv je základným prvkom odolných, inkluzívnych a demokratických spoločností. Cieľom EÚ je pritom zabezpečiť, aby fóra OSN pre ľudské práva sledovali komplexný tematický program a pokračovali v riešení najzávažnejších prípadov porušovania a zneužívania ľudských práv bez ohľadu na to, kde k nim došlo a kto ich spáchal. Využije všetky nástroje, ktoré má k dispozícii, vrátane globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv, na dosiahnutie zmeny a zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv na celom svete.
4. EÚ bude opakovane vyzývať všetky štáty na celom svete, aby zabezpečili riadne fungovanie **demokratických inštitúcií**, dodržiavanie zásad právneho štátu a zásad dobrej správy vecí verejných, ako aj nezávislosť súdnictva a aby bojovali proti beztrestnosti. Bude aj naďalej s odhodlaním podporovať prístup k spravodlivosti a účinný prostriedok nápravy pre obete porušovania a zneužívania ľudských práv. V snahe o vyvodenie **zodpovednosti** bude požadovať nezávislé vyšetrovanie porušení medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva vrátane tých, ktoré môžu predstavovať trestné činy podľa medzinárodného práva, alebo bude podporovať žiadosti iných strán o takéto vyšetrovanie. Pri príležitosti 25. výročia Rímskeho štatútu bude EÚ naďalej presadzovať jeho univerzálnosť a bude pokračovať v poskytovaní politickej a finančnej podpory Medzinárodnému trestnému súdu. Bude sa aj naďalej usilovať o to, aby boli páchatelia najzávažnejších medzinárodných trestných činov postavení pred súd v súlade s medzinárodným právom.

5. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch bude EÚ aj tento rok vystupovať proti **porušovaniu a zneužívaniu ľudských práv bez ohľadu na to, kde k nemu dôjde, a domnieva sa, že Tretí výbor VZ OSN a Rada pre ľudské práva sú vhodnými fórami na riešenie týchto situácií.** Bude podporovať príslušné iniciatívy, ktoré by mali byť na programe Rady pre ľudské práva alebo Tretieho výboru. Bude naďalej zohrávať vedúcu úlohu, pokiaľ ide o iniciatívy týkajúce sa Afganistanu, Bieloruska, Burundi, Eritrey, KĽDR, Mjanmarska/Barmy a Etiópie, a bude naďalej podporovať ďalšie úsilie Etiópie o zmierenie, vyvodenie zodpovednosti a spravodlivosť v prechodnom období. Bude pozorne sledovať iniciatívy týkajúce sa Gruzínska vrátane situácie v oblasti ľudských práv v gruzínskych separatistických regiónoch Abcházsko a Južné Osetsko, Iránu, Južného Sudánu, Kambodže, Konžskej demokratickej republiky, Líbye, Mali, Nikaraguy, okupovaných palestínskych území, Somálska, Srí Lanky, Stredoafrickej republiky, Sudánu, Sýrie, Venezuely a prípadne ďalšie iniciatívy týkajúce sa jednotlivých krajín. EÚ sa bude aktívne zapájať do interaktívnych dialógov s držiteľmi mandátu v rámci osobitných postupov a do všeobecných diskusií s cieľom upriamiť pozornosť na kritické situácie v oblasti ľudských práv, a to aj v Ruskej federácii a Číne.

6. EÚ bude predovšetkým naďalej čo najdôraznejšie odsudzovať nevyprovokovanú a neodôvodnenú útočnú vojnu Ruska proti **Ukrajine** a vystupovať proti všetkým porušeniam medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva vrátane sexuálneho a rodovo motivovaného násilia vyplývajúceho z ruskej vojenskej agresie. EÚ víta a podporuje ďalšie úsilie o zabezpečenie toho, aby sa v plnej miere vyvodila zodpovednosť za vojnové zločiny a ostatné najzávažnejšie zločiny súvisiace s útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine vrátane spôsobov vyodenia zodpovednosti za zločin agresie. Zdôrazňuje svoju podporu vyšetrovaniu prokurátorom Medzinárodného trestného súdu a obnovenia mandátu vyšetrovacej komisie pre Ukrajinu Radou pre ľudské práva. Bude naliehať na Rusko, aby v plnej miere dodržiavalo svoje záväzky vyplývajúce z medzinárodného práva, okamžite a bezpodmienečne ukončilo svoju agresiu a plne rešpektovalo zvrchovanosť, nezávislosť a územnú celistvosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc. Bude aj naďalej vyzývať bieloruské orgány, aby prestali umožňovať útočnú vojnu Ruska. Bude naďalej pozorne sledovať situáciu na územiach Ukrajiny nezákonne anektovaných Ruskou federáciou vrátane Krymskej autonómnej republiky a mesta Sevastopol a v tejto súvislosti bude podporovať príslušné iniciatívy.

7. Kríza v oblasti ľudských práv v **Afganistane** sa zhoršuje, najmä pokiaľ ide o ženy, dievčatá, osoby patriace k etnickým a náboženským menšinám a skupinám a LGBTI osobám, ktorým sa systematicky upierajú ich ľudské práva. EÚ odsudzuje opätovné zavedenie telesných trestov a trestu smrti, ako aj odopieranie práva na vzdelanie afganským ženám a dievčatám a vážne obmedzenie ich účasti na verejnom a spoločenskom živote vrátane zákazu pracovať v mimovládnych organizáciách. EÚ bude podporovať mandát osobitného spravodajcu pre situáciu v oblasti ľudských práv v Afganistane a naďalej zdôrazňovať zodpovednosť Talibanu za zabezpečenie dodržiavania ľudských práv a základných slobôd. Bude naďalej vyjadrovať svoju podporu všetkým obyvateľom **Mjanmarska/Barmy** vrátane Rohingov a iných menšín a vyzývať na ukončenie všetkých násilností mjanmarského vojenského režimu v celej krajine, na bezpodmienečné a okamžité prepustenie všetkých osôb svojvoľne zadržívaných najmä v dôsledku vojenského prevratu v roku 2021 a na obnovenie demokratického procesu so zapojením všetkých zainteresovaných strán. V tejto súvislosti bude zdôrazňovať potrebu vyvodenia zodpovednosti za všetky porušenia ľudských práv v krajine a bude aj naďalej podporovať prácu nezávislého vyšetrovacieho mechanizmu pre Mjanmarsko, pričom bude všetky krajiny vyzývať k tomu, aby s týmto mechanizmom spolupracovali. EÚ bude naliehať na **iránske** orgány, aby dodržiavali ľudské práva vrátane práv žien a dievčat, slobodu presvedčenia a prejavu, slobodu náboženského vyznania alebo viery a právo na pokojné zhromažďovanie. Bude tiež nabádať na zastavenie tvrdých zásahov proti protestom, prepustenie všetkých pokojných demonštrantov a zabezpečenie riadneho procesu so všetkými zadržívanými osobami. Opätovne vyjadrí svoj jednoznačný nesúhlas s trestom smrti, odsúdi nedávne rozsudky smrti, ktoré boli vynesené a vykonané v kontexte prebiehajúcich protestov v Iráne, a bude naliehať na iránsku vládu, aby zastavila všetky ďalšie popravy a aby v plnej miere spolupracovala s nezávislou vyšetrovacou misiou zriadenou Radou pre ľudské práva. EÚ bude naďalej monitorovať a odsudzovať systematické vnútorné represie voči občianskej spoločnosti, obhajcom ľudských práv, kritickým hlasom, nezávislým médiám, ako aj osobám patriacim k menšinovým skupinám vrátane osôb patriacich k národnostným menšinám a iným stigmatizovaným skupinám v **Ruskej federácii a Bielorusku** a bude naliehať na ich orgány, aby dodržiavali ľudské práva a základné slobody. Aj naďalej bude vyzývať Bielorusko, aby okamžite a bezpodmienečne prepustilo a rehabilitovalo všetkých politických väzňov. Na Bielorusko bude naliehať, aby plne spolupracovalo s medzinárodnými a regionálnymi mechanizmami

monitorovania ľudských práv. Vyzve Ruskú federáciu, aby bola v plnej miere súčinná v súvislosti so všetkými osobitnými postupmi týkajúcimi sa situácie v oblasti ľudských práv v Ruskej federácii. Opätovne vyjadrí svoje vážne obavy v súvislosti so situáciou v oblasti ľudských práv v **Číne**, a to aj v Tibetskej autonómnej oblasti, Vnútromongolskej autonómnej oblasti, Hongkongu a Ujgurskej autonómnej oblasti Sin-t'iang, pričom bude odkazovať na odporúčania uvedené v nezávislej správe vysokého komisára o situácii v oblasti ľudských práv v Sin-t'iang. EÚ bude osobitnú pozornosť venovať plnému uplatňovaniu ľudských práv a základných slobôd, najmä slobody prejavu, združovania a pokojného zhromažďovania, slobody náboženského vyznania alebo viery, ako aj ochrane práv žien a dievčat, zachovávaní kultúrnej identity a ukončeniu využívania nútenej práce. Okrem toho bude naďalej pozorne monitorovať jednotlivé prípady obhajcov ľudských práv, ktoré vzbudzujú obavy. Na čínsku vládu a hongkonské orgány bude naliehať, aby obnovili plné dodržiavanie zásad právneho štátu a ľudských práv. Vyzve na ukončenie porušovania medzinárodného humanitárneho práva a porušovania a zneužívania ľudských práv všetkými stranami konfliktu v **Sýrii**, najmä režimom a jeho spojencami, a opätovne zdôrazní, že inkluzívne politické riešenie založené na rezolúcii BR OSN č. 2254 je jedinou cestou k udržateľnému mieru. EÚ víta správu generálneho tajomníka OSN, v ktorej sa odporúča zriadenie nového medzinárodného orgánu pre nezvestné osoby v Sýrii, a rada preskúma návrhy na podporu takéhoto mechanizmu. Okrem toho sa očakáva, že **Turecko** ako kandidátska krajina na členstvo v EÚ a dlhodobý člen Rady Európy bude dodržiavať svoje príslušné záväzky.

8. EÚ pri príležitosti 25. výročia Deklarácie o ochrancoch ľudských práv zdvojnásobí svoje úsilie na podporu obhajcov ľudských práv a na fórach OSN bude úzko spolupracovať s **občianskou spoločnosťou a obhajcami ľudských práv** v ich najširšom vymedzení vrátane organizácií pod vedením žien a mládeže. Bude naďalej obhajovať a presadzovať plnú a zmysluplnú účasť občianskej spoločnosti na všetkých fórach OSN. Bude dôrazne odsudzovať všetky formy odvetných opatrení voči obhajcom ľudských práv a organizáciám občianskej spoločnosti, ktoré spolupracujú, snažia sa spolupracovať alebo spolupracovali so systémom OSN. V tejto súvislosti bude ďalej podporovať prácu zástupkyne generálneho tajomníka OSN pre ľudské práva. EÚ bude vedúcim aktérom pri presadzovaní bezpečného a priaznivého prostredia pre občiansku spoločnosť a obhajcov ľudských práv vrátane tých, ktorí pôsobia v exile, a naďalej bude odsudzovať akékoľvek vyhrážky alebo útoky voči nim. Zvlášť sa zameria na nové hrozby, ktorým čelia obhajcovia ľudských práv, ako je ich nezákonné sledovanie online, ako aj nadnárodné represie. Osobitnú pozornosť bude venovať špecifickým rizikám, ktoré ohrozujú niektoré kategórie obhajcov ľudských práv často vystavených diskriminácii, násiliu a obťažovaniu online aj offline, ku ktorým patria najmä obhajkyne ľudských práv a obhajcovia ľudských práv žien, obhajcovia ľudských práv súvisiacich so životným prostredím, pôdou a pôvodným obyvateľstvom, obhajcovia práv LGBTI osôb a tí, čo obhajujú pracovné práva. EÚ sa tiež postaví proti právnym a administratívnym opatreniam, ktoré zmenšujú občiansky priestor, ako sú prekážky brániace registrácii mimovládnych organizácií, obmedzenia brániace prístupu k zdrojom, obmedzujúce pravidlá preverovania a zaťažujúce požiadavky na podávanie správ. V úzkej spolupráci s vysokým komisárom OSN pre ľudské práva a v súlade s osobitnými postupmi sa EÚ vynasnaží, aby bol hlas občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv vypočutý.

9. EÚ bude aj naďalej presadzovať a chrániť právo na **slobodu presvedčenia a prejavu** online aj offline, **ako aj slobodu médií** a bude odsudzovať obťažovanie, vyhrážky a útoky voči novinárom, blogerom a iným pracovníkom médií. Zintenzívni podporu pluralitných a nezávislých médií a bude štátom pripomínať, že sú zodpovedné za zabezpečenie súladu svojich vnútroštátnych právnych predpisov, politik a opatrení v oblasti informovania so svojimi záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodného práva v oblasti ľudských práv. EÚ bude naďalej varovať pred zvýšenou štátnou kontrolou online priestoru, chrániť demokratické procesy a v proaktívnom boji proti zahraničnej manipulácii s informáciami a dezinformáciám bude zabezpečovať celospoločenský prístup založený na ľudských právach. Posilní aj svoje kroky v záujme **akademickej slobody**. EÚ bude naďalej chrániť a podporovať **slobodu zhromažďovania a združovania** a odsudzovať zastrašovanie, vyhrážanie sa pokojným demonštrantom a násilie voči nim.
10. EÚ sa bude aj naďalej zasadzovať za presadzovanie a ochranu práva na **slobodu náboženského vyznania a viery** pre všetkých na celom svete. Odsúdi akúkoľvek diskrimináciu, neznášanlivosť, násilie a prenasledovanie na základe náboženského vyznania alebo viery. Bude presadzovať a chrániť právo každého mať alebo nemať náboženské vyznanie alebo vieru, dávať najavo alebo meniť svoje náboženské vyznanie alebo vieru a bude odsudzovať kriminalizáciu odpadlícťva a zneužívanie zákonov o rúhaní. EÚ bude naďalej podporovať dialóg medzi náboženstvami ako účinný nástroj na presadzovanie ľudských práv. Bude sa aktívne podieľať na mandáte osobitnej spravodajkyne OSN pre slobodu náboženského vyznania a viery a podporovať ho.

11. EÚ neprestane odsudzovať využívanie **mučenia** a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania kdekoľvek na svete. Bude sa ozývať proti svojvoľnému zatýkaniu a zadržiavaniu a v súlade s medzinárodnými záväzkami a normami bude ďalej podporovať nezávislé monitorovanie väzníc a iných miest, kde dochádza k pozbaveniu osobnej slobody, ako aj zlepšovanie podmienok zadržiavania a zaobchádzania s osobami pozbavenými osobnej slobody. Opakovane bude vyzývať k rozsiahlej ratifikácii a účinnému vykonávaniu Dohovoru OSN proti mučeniu a jeho opčného protokolu. V rámci úsilia, aby sa v celosvetovom meradle skoncovalo s mučením, bude EÚ naďalej podporovať globálnu Alianciu za obchod bez mučenia a zváži ďalšie kroky v záujme zákazu obchodu s tovarom používaným na vykonávanie trestu smrti alebo mučenie. EÚ bude aj naďalej dôrazne vystupovať proti **trestu smrti** za každých okolností a zasadzovať sa za čo najširšiu ratifikáciu druhého opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach. Vyzve všetky zvyšné krajiny, ktoré ešte stále uplatňujú trest smrti, aby ho zrušili, prípadne ako prvý krok k jeho zrušeniu zachovali alebo zaviedli moratórium. Bude nabádať štáty, kde je moratórium zavedené, aby trest smrti právne zakázali.
12. EÚ bude naďalej vyzývať všetky štáty, aby dodržiavali medzinárodné právo v oblasti ľudských práv a na svojom území poskytli bezpodmienečný a neobmedzený prístup k mechanizmom OSN a mechanizmom na monitorovanie dodržiavania ľudských práv. Naďalej bude tiež vyzývať všetky strany v ozbrojených konfliktoch, aby plne dodržiavali **medzinárodné humanitárne právo** a aby na celom území krajiny zabezpečili úplný, bezpečný, bezodkladný a neobmedzený prístup pre poskytovanie humanitárnej pomoci obyvateľstvu v núdzi. EÚ bude aj naďalej nabádať strany v ozbrojených konfliktoch, aby podnikli všetky potrebné opatrenia na ochranu civilného obyvateľstva a civilných objektov. Bude naďalej podporovať posilnené začleňovanie ľudských práv do mierového a bezpečnostného úsilia OSN. EÚ tiež v záujme ďalšej ochrany civilného obyvateľstva a podpory zásadovej humanitárnej činnosti podporí partnerov pri prijímaní a vykonávaní pevných rámcov zameraných na dodržiavanie ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva.

13. EÚ potvrdzuje svoje silné odhodlanie rešpektovať, chrániť a uplatňovať, ako aj presadzovať všetky **hospodárske, sociálne a kultúrne práva** vrátane práva na vzdelanie, potraviny, vodu a sanitáciu, zdravie, primerané bývanie a dôstojnú prácu, ako aj podporovať príslušné iniciatívy v tejto oblasti. V oblasti hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv sa bude proaktívne angažovať v rámci svojich iniciatív. Naďalej bude venovať osobitnú pozornosť ľudskoprávnym aspektom krízy v oblasti potravinovej bezpečnosti. EÚ bude ďalej presadzovať právo na **vzdelanie** vrátane vzdelávania v oblasti ľudských práv a celoživotného vzdelávania, prienik s **digitálnou agendou**, sociálnu inklúziu a digitálnu integráciu, rodovú rovnosť a posilňovanie postavenia všetkých žien a nediskrimináciu. Bude pokračovať v podpore rozličných aspektov ochrany kultúrneho dedičstva.
14. EÚ bude aktívne presadzovať všeobecné ľudské práva a základné slobody, právny štát a demokratické zásady v **digitálnom priestore**. Bude podporovať prístup k novým digitálnym technológiám založený na ľudských právach, a to aj v súvislosti s umelou inteligenciou. Bude sa aj naďalej aktívne angažovať na fórach OSN, aby upozornila na príležitosti ponúkané novými a vznikajúcimi technológiami a ich vplyv na ľudské práva. EÚ bude pokračovať v spolupráci s Úradom vysokého komisára OSN pre ľudské práva a inými partnermi vrátane Úradu vyslanca pre technológie na vykonávaní plánu generálneho tajomníka OSN pre digitálnu spoluprácu a na tvorbe globálneho digitálneho paktu. Bude sa zasadzovať za otvorený, slobodný, interoperabilný, spoľahlivý a bezpečný internet a naďalej bude upozorňovať na dosah odstávok internetu, internetovej cenzúry a nezákonného dohľadu nad internetom. Bude pokračovať vo výzvach v záujme ochrany online občianskeho priestoru, zlepšenia ochrany údajov a boja proti dezinformáciám a počítačovej kriminalite.

15. EÚ bude naďalej podporovať opatrenia na riešenie vplyvu **zmeny klímy, straty biologickej diverzity a environmentálnej degradácie** na plné uplatňovanie všetkých ľudských práv. V tejto súvislosti bude podporovať dôležitú úlohu, ktorú plnia obhajcovia ľudských práv v oblasti životného prostredia a obhajcovia ľudských práv pôvodného obyvateľstva. Bude sa aktívne zapájať do diskusií o presadzovaní ľudského práva na čisté, zdravé a udržateľné životné prostredie a bude presadzovať začlenenie a nediskrimináciu. Bude sa aktívne podieľať na rezolúciách OSN zameraných na súvis ľudských práv s klímou a životným prostredím okrem iného aj so zreteľom na výsledky konferencie COP 27. EÚ upozorňuje, že je dôležité, aby sa zaručil prístup k informáciám, účasť verejnosti na rozhodovacom procese a prístup k spravodlivosti v environmentálnych otázkach.
16. EÚ bude opakovať svoj postoj, že základným predpokladom na dosiahnutie inkluzívneho a udržateľného rozvoja je plné uplatňovanie všetkých ľudských práv pre všetkých. V tomto duchu bude EÚ uplatňovaním prístupu k rozvojovej spolupráci založenému na ľudských právach ďalej prispievať k vykonávaniu programu OSN Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj. Tento prístup prispieva v súlade so spoločnou pozíciou EÚ k tejto otázke k **právu na rozvoj**, ktoré pramení z univerzálnej, nedeliteľnej, navzájom prepojenej, navzájom závislej a vzájomne sa posilňujúcej povahy všetkých ľudských práv s jednotlivcami ako hlavnými aktérmi, hybnými silami a príjemcami rozvojového procesu. Pokiaľ ide o proces tvorby právne záväzného nástroja k právu na rozvoj, EÚ sa bude konštruktívne angažovať bez toho, aby to ovplyvnilo jej definitívny postoj, aby bol revidovaný návrh dohovoru o práve na rozvoj v plnom súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv.

17. EÚ v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami rázne podporí a zintenzívni medzinárodné úsilie o dosiahnutie **rodovej rovnosti**, presadzovanie a plné uplatňovanie všetkých ľudských práv všetkými ženami a dievčatami a posilňovanie ich postavenia, a to aj uplatňovaním hľadiska rodovej rovnosti v kontextoch jednotlivých krajín a tematických oblastí. EÚ sa bude naďalej zasadzovať za to, aby sa rodové hľadisko stalo súčasťou mierových a bezpečnostných iniciatív okrem iného vykonávaním rezolúcie BR OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti a následných rezolúcií. EÚ využije každú príležitosť na všetkých relevantných fórach na potvrdenie a plnenie týchto záväzkov, okrem iného v rámci Komisie pre postavenie žien a Komisie pre populáciu a rozvoj, a zdôrazňuje potrebu ambiciózneho a transformačného prístupu na riešenie základných príčin a rizikových faktorov rodovej nerovnosti, diskriminácie a násilia voči ženám a dievčatám. EÚ sa bude vo svojom úsilí aj naďalej zameriavať na predchádzanie akýmkoľvek formám **sexuálneho a rodovo motivovaného násilia** online aj offline vrátane domáceho a partnerského násilia, detského, skorého a núteného manželstva, mrzačenia ženských pohlavných orgánov a iných škodlivých praktík voči ženám a dievčatám a boj proti nim a podporí celospoločenské snahy o zapojenie mužov a chlapcov ako spojencov a osôb majúcich osôh z rodovej rovnosti do úsilia skončiť so sexuálnym a rodovo motivovaným násilím, odstrániť akékoľvek prejavy rodovej nerovnosti, riešiť diskriminačné právne predpisy a sociálne normy a bojovať proti rodovým stereotypom. Rada pripomína, že je odhodlaná podporovať rovnocennú, plnú, účinnú a zmysluplnú účasť žien a mládeže v celej ich rozmanitosti, a to aj vo všetkých sférach verejného a politického života, v súlade s akčným plánom EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024.

18. EÚ je naďalej odhodlaná presadzovať, chrániť a uplatňovať všetky ľudské práva, plne a účinne vykonávať Pekinskú akčnú platformu a akčný program Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a uplatňovať výsledky konferencií venovaných ich preskúmaniu a v tejto súvislosti sa mieni naďalej angažovať v otázke **sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv**. Vzhľadom na uvedené potvrdzuje svoje odhodlanie presadzovať, chrániť a uplatňovať právo každého jednotlivca na plnú kontrolu nad otázkami súvisiacimi s jeho sexualitou a sexuálnym a reprodukčným zdravím a slobodné a zodpovedné rozhodovanie sa v týchto otázkach bez diskriminácie, nátlaku a násilia. EÚ zároveň zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť všeobecný prístup ku kvalitným a cenovo dostupným vyčerpávajúcim informáciám o sexuálnom a reprodukčnom zdraví a vzdelávaní v tejto oblasti vrátane komplexnej sexuálnej výchovy a zdravotnej starostlivosti.
19. EÚ bude naďalej dôrazne vystupovať a ráznejšie zasahovať proti všetkým formám **diskriminácie** s osobitným zameraním na viaceré a prelínajúce sa formy diskriminácie vrátane diskriminácie na základe pohlavia, rasy, etnického alebo sociálneho pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie a rodovej identity. EÚ opätovne potvrdzuje svoj záväzok zasadzovať sa za rovnosť a nediskrimináciu a právo všetkých osôb na uplatňovanie ľudských práv a základných slobôd v ich plnom rozsahu a za zapojenie okrem iného mládeže, dievčat a žien a osôb so zdravotným postihnutím a LGBTI osôb, ako aj za ochranu ľudí v znevýhodnených, zraniteľných a marginalizovaných situáciách vrátane detí. Trvalým a konštruktívnym spôsobom sa bude podieľať na mandátoch OSN zameraných na boj proti násiliu a všetkým formám diskriminácie a naďalej bude výrazne podporovať úsilie OSN v tejto oblasti.

20. EÚ bude aj naďalej rázne presadzovať **práva dieťaťa**. Tento záväzok bude aj naďalej kľúčovou súčasťou jej úsilia predchádzať všetkým formám násilia páchaného na deťoch, ako aj presadzovať všeobecný prístup k vzdelávaniu najmä so zreteľom na dievčatá. EÚ bude naďalej venovať osobitnú pozornosť tým, ktorí sa ocitli v konfliktoch, postkonfliktných situáciách a v znevýhodnených, zraniteľných a marginalizovaných situáciách, vrátane detí pôvodného obyvateľstva a detí patriacich k menšinám vrátane národnostných a etnických menšín, ako aj detí so zdravotným postihnutím. EÚ bude plne podporovať mandáty osobitných predstaviteľov generálneho tajomníka OSN pre otázky detí v ozbrojenom konflikte a pre otázky násilia páchaného na deťoch a bude s nimi aktívne spolupracovať. Ak sa má deťom zaručiť pozitívna a bezpečná skúsenosť na internete a ochrana pred jeho nástrahami, je dôležité, aby sa efektívne vyriešila otázka násilia páchaného na deťoch online, všetkých foriem vykorisťovania a zneužívania, kyberšikany a vystavenia škodlivému obsahu. EÚ vyzve všetkých partnerov, ktorí tak ešte neurobili, aby ratifikovali Dohovor o právach dieťaťa, a bude presadzovať a podporovať ratifikáciu a vykonávanie jeho opčných protokolov.
21. EÚ zintenzívni úsilie o zaručenie **plného uplatňovania všetkých ľudských práv starších osôb** a posilnenie dlhodobej starostlivosti, riešenie jej kvality, prístupnosti a cenovej dostupnosti a podporí úsilie o boj proti diskriminácii na základe veku a ageizmu s cieľom zaručiť dôstojný život a duševnú pohodu starších osôb, sociálnu spravodlivosť a medzigeneračnú solidaritu. V tejto súvislosti bude EÚ aktívne spolupracovať s otvorenou pracovnou skupinou OSN pre starnutie obyvateľstva.

22. Kľúčový význam má ochrana práv osôb patriacich k menšinám. EÚ neprestane vyzývať všetky štáty, aby rešpektovali, chránili a uplatňovali ľudské práva osôb patriacich k **menšinám**, ako sa uvádza v Deklarácii o právach osôb patriacich k národnostným alebo etnickým, náboženským a jazykovým menšinám. Bude presadzovať ich právo na efektívne zapojenie do kultúrneho, náboženského, spoločenského, hospodárskeho a verejného života. EÚ bude odmietať akékoľvek formy podnecovania k násiliu alebo nenávisti a akékoľvek nenávistné prejavy online aj offline, pričom bude naďalej plne rešpektovať právo na slobodu presvedčenia a prejavu. Okrem iného v Rade pre ľudské práva a na iných relevantných fórach sa bude naďalej zaoberať otázkami osôb patriacich k menšinám, ktorých predstavitelia nemajú žiadnu alebo len obmedzenú možnosť dať o sebe počuť.
23. EÚ sa bude naďalej zasadzovať za práva **pôvodného obyvateľstva**, ako sa uvádzajú v Deklarácii OSN o právach pôvodného obyvateľstva, a bude sa v tejto súvislosti aktívne angažovať na všetkých relevantných fórach, ktoré sa nimi budú zaoberať. Bude sa naďalej zapájať do každého úsilia o posilnenie plnej, efektívnej a zmysluplnej účasti zástupcov a inštitúcií pôvodného obyvateľstva v príslušných orgánoch Organizácie Spojených národov vrátane Rady pre ľudské práva v súvislosti s otázkami, ktoré sa ich týkajú. EÚ bude upozorňovať na význam obhajcov ľudských práv pôvodného obyvateľstva a dôležitosť toho, aby mohli presadzovať ľudské práva bez strachu z odvetných opatrení. Bude podporovať plnú, efektívnu a zmysluplnú účasť a vedúce postavenie domorodých žien. Bude upozorňovať na to, že je dôležité, aby mali domorodé deti prístup k vzdelávaniu vo vlastnom jazyku a kultúre.

24. EÚ vyvinie ďalšie úsilie, aby sa konštruktívne zapojila do všetkých iniciatív v rámci celosvetového boja proti **rasizmu**, rasovej diskriminácii, xenofóbii a súvisiacej neznášanlivosti so zreteľom na svoj dlhodobý postoj k potrebe zabezpečiť všeobecnú ratifikáciu a úplné a účinné vykonávanie Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie, ako aj potreby vykonávať Durbanské vyhlásenie a akčný program a v prípade potreby racionalizovať a zefektívniť jeho nadväzujúce mechanizmy.
25. EÚ zintenzívni úsilie o presadzovanie dodržiavania medzinárodných právnych predpisov a zásad v oblasti ochrany ľudských práv, ako aj medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného utečeneckého práva vo vzťahu k **utečencom, vnútorne vysídleným osobám a migrantom** s osobitným zameraním na deti, staršie osoby, ženy a ďalšie osoby v zraniteľných situáciách. EÚ bude naďalej ponúkať príležitosti na legálne možnosti migrácie pri plnom rešpektovaní vnútroštátnych právomocí a vyzývať všetky štáty, aby bránili obchodovaniu s ľuďmi a prevádzkačstvu, chránili jeho obeť, pokračovali v uplatňovaní prístupu citlivého z rodového hľadiska a tiež citlivého k deťom a zabezpečili účinné stíhanie páchatel'ov. Bude aj naďalej dôrazne odsudzovať štátom podporované zneužívanie utečencov a migrantov na politické účely tretími krajinami a snažiť sa bojovať proti takejto činnosti, a to vždy s plným zreteľom na ľudské práva medzinárodné právo.

26. Vážnu hrozbu pre mier a bezpečnosť predstavuje **terorizmus**, násilný extrémizmus a organizovaná trestná činnosť. EÚ vyzýva všetky štáty, aby na teroristickú a organizovanú trestnú činnosť reagovali v plnom súlade s medzinárodným právom, najmä s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv, medzinárodným humanitárnym právom a medzinárodným utečeneckým právom. Boj proti terorizmu zahŕňa primerané vyšetrovanie a stíhanie prípadov terorizmu s plným zreteľom na ľudské práva a zásady právneho štátu, postavenie obetí do centra pozornosti a zabezpečenie ochrany a podpory ich práv. EÚ bude podporovať neustále presadzovanie aktívnej a zmysluplnej účasti žien na úsilí v oblasti prevencie a boja proti terorizmu.
27. EÚ bude naďalej spolupracovať s Úradom vysokého komisára OSN pre ľudské práva a pracovnou skupinou OSN pre **podnikanie a ľudské práva** s cieľom celosvetovo podporovať vykonávanie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv. Bude naďalej podporovať prijímanie národných akčných plánov a tvoriť komplexný rámec EÚ na vykonávanie hlavných zásad OSN, pričom bude vychádzať z plánu hlavných zásad OSN na nasledujúce desaťročie v oblasti podnikania a ľudských práv. EÚ posilní svoju angažovanosť na fórach OSN, bude sa aktívne podieľať na rokovaní OSN o právne záväznom nástroji v oblasti podnikania a ľudských práv a je pripravená spolupracovať s predsedom otvorenej medzivládnej pracovnej skupiny (OEIGWG) a jeho priateľmi, ako aj s ďalšími partnermi s cieľom preskúmať možnosti konsenzuálneho nástroja, ktorý dokáže účinne posilniť ochranu obetí a vytvoriť na celosvetovej úrovni rovnaké podmienky.
-